

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2022

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

In reading the marking scheme the following points should be noted:

- In all sections of the examination the answers given on the marking scheme should not be considered as the only possible answers that may be accepted. Alternative expressions, phrases and words which convey a similar meaning to those on the published marking scheme are also acceptable.
- The detail required in any answer is determined by the context and the manner in which the question is asked, and by the number of marks assigned to the answer in the examination paper. Requirements and mark allocations may, therefore, vary from year to year.
- Words, expressions or phrases must be correctly used in context and not contradicted, and where there is evidence of incorrect use or contradiction, the marks may not be awarded.
- As a general rule, if in doubt about the validity of any answer, examiners must consult their advising examiner before awarding marks.

Annotations used in the marking

Not all responses are annotated

Annotation	Meaning
✓	Correct
_____	Language/Grammar error(s)
~~~~~	Unclear
MMS	Modified marking scheme applied
^	Omission
–	Question has not been answered

Answers given in the wrong language e.g. answers in Irish/English when Lithuanian is required or answers in Lithuanian when Irish/English is required – award 50% of the marks

SECTION A Reading Comprehension (50 Marks)

Answer Reading Comprehension 1 or 2

Reading Comprehension 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) lietuviškai.

(a) Apibūdinkite, kaip moteris ėjo. Paminėkite *du* dalykus. (1 dalis)

(2 × 3 marks)

Any two of:

- Gatvės viduriu
- Apsikrovusi nešuliais
- Sulinkusi
- Po kojom įbedusi žvilgsnį
- Viena ranka laikydama lagaminą/nešulėlį/baltą maišelį
- Skubiu/kaimietės žingsniu
- Nesižvalgydama į šalis
- Ėjo, tarsi žinotų, kur eina

(b) Kodėl nustemba pasakotojas? (1 dalis)

5 marks

One of:

- Nes pamato savo motiną
- Nes moteris yra jo motina
- Nes motina eina gatvės viduriu
- Nes motina nekreipia dėmesio į aplinkinių žvilgsnius
- Nes nesupranta, kaip motina atsirado mieste

(c) Kaip elgiasi pasakotojas, pamatęs mamą? Paminėkite *du* dalykus. (1 dalis)

(2 × 3 marks)

Any two of:

- Pripuola prie mamos
- Paima ryšulius
- Nusiveda ant šaligatvio
- Apstulbęs/nustebęs žiūri jai į veidą

(d) Ką reiškia žodis „įsižeidusi“? (2 dalis)

5 marks

Įskaudinta

(e) Koks yra pasakotojo gyvenimas mieste? (2 dalis)

5 marks

• Jam nesiseka, skursta, baigia susigadinti sveikatą	5 marks
• Jam nesiseka, skursta	4 marks
• Jam nesiseka, baigia susigadinti sveikatą	4 marks
• Skursta, baigia susigadinti sveikatą	4 marks
• Nesiseka	3 marks
• Skursta	3 marks
• Baigia susigadinti sveikatą	3 marks
• Sunkus	2 marks
• Nėra labai geras/lengvas	1 mark
• Yra blogas	1mark

(f) Raskite tekste posakį, kuris reiškia „labai gerai žinoti kitą žmogų“? (2 dalis)

5 marks

Kiaurai permatyti

5 marks

Permatyti

3 marks

(g) Ką motina atvežė pasakotojui valgyti? Paminėkite **du produktus. (3 dalis)**

(2 × 2 marks)

Any two of:

- Sviestas
- Duona
- Sūris
- Kepta duona

(h) Ką motina veikia pasakotojo kambaryje? Paminėkite **du dalykus. (3 dalis)**

(2 × 2 marks)

Any two of:

- Nušluostė stalą
- Užtiesė staltiesę
- Atsisėdo
- Išdėstė produktus
- Padengė stalą
- Liepė valgyti
- Atstūmė

Answer question (i) in **English**.

(i) *The narrator and his mother live in two different worlds. Do you agree? Refer to the text in support of your answer.*

Answer in English, two points, about 50 words in total.

(2 × 5 marks)

Candidates may choose to agree or disagree using the following points.

No reference to the text – minus 1 Mark

Any two of:

Agree:

The narrator	His mother
Lives in a town, independent, loner	Lives in the country, family orientated
Represents a modern world	Represents a traditional world, stuck in the past
His life is chaotic	Her life is stable
He is very familiar with the infrastructure of the town	His mother looks lost – walking in the middle of the road
He is very surprised to meet his mother	She's not surprised at all
He is hanging around with no reason, walks slowly	She is focused on finding her son, walks fast
He is a show off/boaster, dishonest	She is quiet, sullen, caring, modest, forgiving
He is poor	She is wealthy

Disagree:

- Both wander around the town in an unknown direction
- Both rely on luck
- Both are very stubborn
- Etc.

Reading Comprehension 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) lietuviškai.

(a) Kokiais metais Lietuvoje paskelbti 2022-ieji? **(1 dalis)**

4 marks

Savanorystės metais.

(b) Kodėl jaunimas renkasi savanoriauti? **(1 dalis)**

5 marks

One of:

- Nori apsispręsti, ką veikti
- Nori apsispręsti, kuriuo keliu pasukti
- Siekia tobulinti užsienio kalbų žinias
- Nori padėti kitiems
- Nori padėti tiems, kuriems pagalbos reikia labiausiai
- Nori įgyti patirties
- Nori įgyti žinių
- Nori praplėsti pažinčių ratą
- Nori atsakyti į asmeninius kamuojančius klausimus

(c) Kokios patirties jaunimas pasisemia užsienyje? Paminėkite **du** dalykus. **(1 dalis)**

(2 × 2 marks)

Any two of:

- Nori pažinti naują kultūrą
- Išmokti užsienio kalbos
- Palikti komforto zoną
- Savarankiškai gaminti
- Planuoti biudžetą
- Spręsti klausimus dėl bendros buities
- Orientuotis naujame mieste
- Išmokti savarankiškumo

(d) Paminėkite **vieną** sritį, kurią dažniausiai renkasi savanoriai. **(2 dalis)**

4 marks

One of:

- Socialinė
- Kultūros
- Meno
- Sporto
- Gamtos
- Gyvūnų
- Sveikatos

(e) Raskite žodį, kuris reiškia „neturtingus žmones“? (2 dalis)

5 marks

Nepasiturintys

(f) Kokius įgūdžius patobulino Maisto banko savanorė? Paminėkite du įgūdžius. (2 dalis)

(2 × 2 marks)

- Komunikavimas/ komunikaciniai
- Organizuotumas

(g) Raskite vieną būtojo laiko veiksmažodį. (3 dalis)

5 marks

One of:

- Svarstė
- Įsitikino
- Pasuko
- Žinojo
- Nustebino
- Pristatė

(h) Į ką gali pretenduoti savanoriai studijoms į universitetus? (3 dalis)

4 marks

• Į papildomą 0,25 balo	4 marks
• Į 0,25 balo	4 marks
• Į papildomus balus	3 marks
• Į balus	1 mark

Answer questions (i) and (j) in **English**.

(i) *Volunteering can change your life. Discuss. Refer to the text in support of your answer.*

Answer in English, two points, about 50 words in total.

10 marks (2 × 5m)

No reference to the text – minus 1 Mark

Any two of:

- helps to find your own path
- helps to get to know yourself better
- helps to gain practical every-day skills
- clarifies your career choices
- helps to gain new skills and competences
- helps with employment
- gives additional marks when entering university
- gives an opportunity to learn a new language
- helps to find friends
- helps to meet new people
- gives a feeling of belonging and being wanted

(j) *How can volunteering help with employment?*

5 marks

- Potential employers take into consideration the competencies gained through volunteering
- Potential employers take into consideration the skills gained through volunteering
- Volunteering is a beneficial reference for employers
- Etc.

SECTION B: Written Production (80 Marks)

MARKING GRID

Content and Communication	Q. 3 and 4 15 marks	Q. 5 10 marks
TOP • Very good or excellent achievement of the task/s • High level of textual coherence • Clear argumentation • Full completion of communicative task • Little or no irrelevant material • Few mistakes in register	11 – 15	8 – 10
MIDDLE • Adequate achievement of the task/s • Reasonable level of textual coherence • Reasonably clear argumentation • Almost full completion of communicative task • Some irrelevant material • Not too many mistakes in register	6 – 10	4 – 7
BOTTOM • Barely adequate or inadequate achievement of the task/s • Lack of textual coherence • Argumentation not always clear or unclear • Communicative task barely fulfilled or not fulfilled at all • A lot of irrelevant material • Mistakes in register	0 – 5	0 – 3
Language	Q. 3 and 4 15 marks	Q. 5 10 marks
TOP • Very good range of vocabulary, appropriate words and phrases used • Verb endings, tenses, agreements nearly always correct • Grammar generally correct, cases nearly always correct • Spelling mistakes are rare, good level of accuracy in word formation • Punctuation nearly always correct • Almost all sentences constructed in a clear and logical manner with a clear meaning	11 – 15	8 – 10
MIDDLE • Vocabulary use quite good, generally adequate and appropriate, some phrases used • Verb endings, tenses, agreements correct more often than not • Minor grammar errors, cases generally correct • At least half the words spelt correctly, only occasional word formation mistakes • Good attention to punctuation • Most sentences constructed in a clear and logical manner, the meaning is clear	6 – 10	4 – 7
BOTTOM • Vocabulary very inadequate, possibly with English words and interference from English syntax, direct translation from English can be detected • Most verb endings, tenses, agreements incorrect • Serious grammar errors, cases generally incorrect • Most words misspelt, wrong word formation • Poor attention to punctuation • Majority of sentences constructed in an unclear and illogical manner, the meaning isn't clear	0 – 5	0 – 3

Listening Comprehension Test (100 Marks)

General observations:

1. Accept any formulation which communicates the information sought
2. Accept any case or tense
3. Serious misspelling - **minus 2 Marks**

Section A (24 Marks)

Answer the questions in **Lithuanian**.

1. **(a)** *Kokį egzaminą laikė Gediminas?*

- Anglų kalbos

4 marks

(b) *Kodėl Gediminas ilgai neskambino Jūratei?*

One of:

- Buvo užsiėmęs
- Ruošėsi egzaminui
- Mokėsi

4 marks

4 marks

4 marks

2. **(a)** *Kur Gediminas kviečia Jūratę?*

- Į koncertą

4 marks

(b) *Kurią savaitės dieną Jūratė ir Gediminas susitiks?*

- Šeštadienį

4 marks

3. **(a)** *Kelintą valandą vyks koncertas?*

- Septintą / 7 valandą / 19 valandą

4 marks

(b) *Kur vakarieniaus Jūratė su Gediminu?*

- Lietuviškų patiekalų restorane
- Restorane

4 marks

3 marks

Section B (20 Marks)

Answer the questions in **Lithuanian**.

1. **(a)** *Kaip vadinasi Giedrės Žickytės filmas?*

- Šuolis **4 marks**

(b) *Kas tapo žmogaus laisvių pažeidimo simboliu?*

One of:

- Lietuvis / Lietuvis iš Griškabūdžio / Jūreivis / S.Kudirka **4 marks**

2. **(a)** *Kas filme apie Landsbergį atskleidžia Lietuvos laisvės istoriją? (Paminėkite **vieną**)*

One of:

- Landsbergio pasakojimas **4 marks**
- Pasakojimas **3 marks**
- Archyviniai kadrai **4 marks**
- Kadrai **3 marks**

(b) *Kelintais metais iš Lietuvos buvo išvesti rusų kariai?*

- 1993 **4 marks**

3. *Kur Feliksas Gruodis pasiūlė įkurti naują Lietuvą?*

- Afrika **4 marks**

Section C (16 Marks)

Answer the questions in **English**.

1. (a) *Which sea does Gintė Vaišvilaitė research?*

- Baltic sea / Baltic

4 marks

(b) *What measurements does Gintė take? (Give **one** detail)*

One of:

- Water temperature
- Current speed

4 marks

4 marks

2. *What did Jurgis do in Vilnius?*

One of:

- Studied (business administration)
- Established various business companies
- Lived there

4 marks

4 marks

3 marks

3. *What is Janina's snail farm like? (Give **two** details)*

(2 x 2 marks)

Any two of:

- It's next to her house
- It's small
- It's hard to see
- It houses many snails
- It's only a few acres
- There is cabbage and horseradish on the farm
- There are wooden planks on the farm

2 marks

2 marks

2 marks

2 marks

2 marks

2 marks

2 marks

Section D (24 Marks)

Answer the questions in **English**.

1. (a) Name **one** product that “Keliauk ir ragauk” advertises.

One of:

- Ice – cream 4 marks
- Ice – cream map 4 marks
- Gastronomic itineraries 3 marks

(b) What was the first Lithuanian dessert?

- Cucumbers with honey 4 marks

(c) What were the flavours of the first Lithuanian ice-creams? Name **two** flavours.

(2 x 2 marks)

Any two of:

- Cherry 2 marks
- Currant 2 marks
- Orange blossom 2 marks
- Violet 2 marks
- Coffee 2 marks
- Cloves 2 marks
- Carnations 2 marks

2. (a) Why is it important to create gastronomic tourist routes?

One of:

- It attracts tourists 4 marks
- It encourages tourists to find cafes in different regions 4 marks
- Tourists spend half of their budget 4 marks

(b) How many types of cold beetroot soup feature on the map?

- 32 4 marks

(c) Where does the communication campaign take place?

- Abroad / in foreign countries 4 marks
- Vilnius Airport 4 marks

Section E (16 Marks)

Answer the questions in **English**.

1. (a) *What is the weather forecast for February? (Give **one** detail)*

- It's cold / very cold / cold is back / getting colder

4 marks

(b) *What is the coldest temperature expected on Sunday?*

One of:

- -27 (during the night)
- -15 (during the day)

4 marks

4 marks

2. (a) *The treasure dates back to the period of which Duke?*

- Jogaila

4 marks

(b) *What kind of person might the treasure have belonged to?*

One of:

- Rich
- Noble
- Royal

4 marks

4 marks

4 marks

APPENDIX 1

A modified marking scheme is applied to the work submitted by candidates who have been granted one or a combination of the following arrangements:

- A recorded version of written work.
- Use a computer with the spell-check facility enabled.
- Use of a scribe.
- Waiver in relation to spelling and grammar.

For Lithuanian Leaving Certificate Higher Level **this means that errors in spelling and in spelling-related grammatical elements are not penalised.**

APPENDIX 2

CD SCRIPT

SECTION A

Jūratė: Klausau?

Gediminas: Labas, čia Gediminas. Kaip gyveni?

Jūratė: Sveikas, Gediminai, seniai girdėtas. Ačiū, gerai. O Tu?

Gediminas: Dėkui, aš irgi gerai. Buvau labai užsiėmęs, todėl neskambinau.

Jūratė: Niekto tokio. Suprantu. Ką veikei?

Gediminas: Mokiausi. Praeitą savaitę turėjau anglų kalbos egzaminą.

Jūratė: Kaip sekėsi. Išlaikei?

Gediminas: Taip, ir net gavau aukščiausią įvertinimą!

Jūratė: Ooo sveikinu!

Gediminas: Ačiū. Skambinu paklausti, ką veiksi šeštadienį?

Jūratė: Niekto, o ką?

Gediminas: Noriu pakviesti į koncertą.

Jūratė: O koks koncertas?

Gediminas: Akordeono muzikos. Gros žymiausias Lietuvos akordeonistas Martynas Levickis.

Jūratė: Niekto apie jį nežinau. Papasakok.

Gediminas: Martynas Levickis groti pradėjo būdamas trejų metų. Jis yra laimėjęs daugybę tarptautinių konkursų. Be to, jis yra labai kūrybingas ir artistiškas. Jo koncertai būna kaip spektakliai.

Jūratė: O kokią muziką jis groja?

Gediminas: Labai įvairią, ir lietuvių liaudies dainas, ir tango, ir klasikinius ir pop kūrinius.

Jūratė: Skamba įdomiai. Norėčiau paklausti ir pažiūrėti. Kelintą valandą koncertas ?

Gediminas: Septintą.

Jūratė: O kur?

Gediminas: Siemens arenoje.

Jūratė: Gerai. Klausyk, gal prieš tai susitinkam vakarienės?

Gediminas: Gera mintis. O kada ir kur?

Jūratė: Aš pas Tave užėisiu penktą.

Gediminas: Puiku! Bilietus nupirksiu internetu, tai eisime tiesiai į kavinę. O ką valgysime?

Jūratė: Gal einam į lietuviškų patiekalų restoraną?

Gediminas: Gerai, pasiilgau cepelinų.

Jūratė: O aš bulvinių blynų su spirgučiais ir grietine.

Gediminas: Tai sutarta. Šeštadienį penktą valandą laukiu tavęs pas save.

Jūratė: Taip, iki greito. Ačiū už kvietimą.

Gediminas: Nėra už ką! Iki!

SECTION B

1. Sveiki, noriu paprašyti jūsų pagalbos. Mano klasės draugas labai domisi Lietuvos istorija, įvairiais filmais. Vienintelis filmas, kurį mačiau yra Giedrės Žickytės dokumentinis filmas „Šuolis“. Jame pasakojama apie lietuvių jūreivį Simą Kudirką. Jis Šaltojo karo metais peršoko iš sovietinio į Amerikos laivą, paprašė politinio prieglobsčio, bet buvo grąžintas atgal. Lietuvis iš Griškabūdžio tapo žmogaus laisvių pažeidimo simboliu. Gal dar galite ką rekomenduoti?
2. Tikrai verta pažiūrėti filmą „Mr. Landsbergis. Sugriauti blogio imperiją“. Lietuvos laisvės istoriją nuo pirmųjų Sąjūdžio mitingų iki Rusijos karių išvedimo 1993-iaisais atskleidžia ne tik Landsbergio pasakojimas, bet ir archyviniai kadrai. Parodoma, kad drąsa yra ginklas, pajėgus sugriauti blogio imperiją.
3. Aš rekomenduoju Karolio Kaupinio meninį filmą „Nova Lituania“. Jame pasakojama apie alternatyvios Lietuvos idėją. 1938 metais geografas Feliksas Gruodis matydamas, jog virš Europos niaukiasi karo debesys, pasiūlė įkurti naują Lietuvą kur nors Afrikoje. Labai įdomi istorija, pasižiūrėkite.

SECTION C

1. Mano vardas Gintė Vaišvilaitė. Aš –Klaipėdos universiteto jūrų okeanologė, tyrinėju jūrų organizmus. Mano kasdienybė – ne vien keturios laboratorijos sienos, atlieku Baltijos jūros vandens temperatūros ir srovės greičio matavimus uoste.
2. Esu Jurgis. Baigęs mokyklą save įsivaizdavau sostinės šurmulyje. Septynerius metus gyvenau Vilniuje. Studijavau įmonių administravimą. Pats kūriau įvairias verslo kompanijas: nuo kompiuterių taisyklos, automobilių nuomos iki virtualių turų ir sporto renginių, bet vieną dieną nutariau kraustytis atgal į gimtinę. Dabar dirbu su jaunimu gatvėje Panevėžio jaunimo centre.
3. Labas, mano vardas Janina, esu sraigių augintoja. Retas ūkininkas galėtų pasigirti dviejų šimtų šešiasdešimties tūkstančių augintinių ūkiu. Tokiam būriui net nereikia didelės fermos. Tūkstančiai mano sraigių puikiai išsitenka kelių arų aptvare šalia namų. Tokį ūkį sunku net pamatyti. Šiltą dieną mano augintinės slepiasi po kopūstų, krienų lapais ir medinėmis lentomis.

SECTION D

1.

„Keliauk ir ragauk“ kviečia paskanauti netikėčiausių skonių ledų po visą Lietuvą išsibarsčiusiose ledainėse, cukrainėse ir restoranuose. Ledų žemėlapis „Keliauk Lietuvoje“ - gastrominio turizmo dalis.

Ledai į Lietuvą atėjo aštuonioliktame amžiuje – keliais šimtais metų vėliau nei pirmasis žinomas lietuviškas desertas – švieži agurkai su medumi.

Pirmieji ledai buvo vyšnių, serbentų, apelsino žiedų, žibuoklių, kavos ir gvazdikėlių skonio. Kai kurių ledų – pavyzdžiui, žibuoklių ar kavos – galima paragauti iki šiol.

2.

Įdomioms gastrominėms patirtims pasiūlyti nereikia didelių investicijų – tik šiek tiek išradingumo. Tokie maršrutai skatina atrasti skirtinguose regionuose įsikūrusias, kavinukes ir restoranus. Juk maistui turistai išleidžia beveik pusę biudžeto!

Pernai pristatėme net tridešimt du netradicinius šaltibarščius siūlančių restoranų žemėlapi. Užsienio šalyse vykdoma komunikacijos kampanija, kurios centre – šaltibarščių spalva, o keliautojus Vilniaus oro uoste pasitinka gigantiška šaltibarščių lėkštė. Keliauk ir ragauk!

SECTION E

1. Jeigu vasario pirmomis dienomis šaltis Lietuvoje tik priminė apie save, tai šią naktį jis sugrįžo su trenksmu. Sekmadienio naktį žemiausiai temperatūra nukrito Varėnoje, kur termometrų stulpeliai rodė 27 laipsnius šalčio. Sekmadienio dieną šaltis niekur iš Lietuvos nesitrauks. Temperatūra kris iki 6-11, vietomis – iki 15 laipsnių žemiau nulio.

2. Lietuvos nacionaliniame muziejuje eksponuojamas netoli Vilniaus rastas kunigaikščio Jogailos laikų lobis. Muziejaus darbuotojo Eduardo teigimu loby vertė siekia apie 120–130 grašių. Tuo laiku ši suma buvo didelė. Tad greičiausiai paslėptas lobis galėjo priklausyti turtingam, o galbūt ir kilmingam asmeniui. Lobyje yra net šešiasdešimt du daiktai.

